

INFORMATIU AGENDA 21 ESCOLAR DE LLEIDA

Número 4. Any 6. Gener 2012

INFORMACIÓ DE L'AGENDA 21 ESCOLAR

MÉS FORMACIÓ...

Després de les vacances de Nadal, han continuat les diferents propostes de formació ja en marxa.

Curs "Un hort a l'escola"

Sessió de presentació d'experiències sobre hort escolar d'alguns centres de Lleida (2 de febrer), a l'ESC Països Catalans.

Vam conèixer diferents aspectes: com va sorgir la idea de fer hort, com es va anar concretant, la forma d'organització i participació (alumnes, mestres, altres persones implicades), canvis i millores que s'han anat introduint, treball curricular i interdisciplinari,... Vam conèixer 4 realitats diferents (ESC Països Catalans, ESC Pràctiques II, EBM Secà i Aula Oberta de l'INS Maria Rúbies) però totes ben interessants.

**EXPERIÈNCIES PARTICIPATIVES
RELLEVANTS VINCULADES
AMB L'ACTIVITAT A L'HORT**

→ ESMORZEM PA AMB TOMÀQUET.

→ DINEM PLEGATS.

→ LA CISTELLA DE L'HORT.

L'HORT DINS ELS PROJECTES INTERDISCIPLINARS

L'hort en els projectes de treball i E1 i C1. Integració curricular.

Exposició pedagògica de treballs.

Projecte CC: "Suntaró".

L'hort com a element de la terra.

Projecte CC: "De l'hort al menjar".

Els productes de l'hort i el seu còctol.

L'hort en els salers:

• Horts unitàries:

• Horts, colònies.

**RELACIÓ AMB ELS ELEMENTS
DEL CURRÍCULUM**

*Les propostes didàctiques relacionades amb l'hort afavoreixen que l'alumnat actui a prop dels companys. Aquesta actuació en grup provoca el interès per l'acció de l'altre i estimula la cooperació entre els infants.

Taller de cuina

Tallant els espinacs

Rentant els espinacs

Bullint els espinacs

Fent una truita d'espinacs

Truita d'espinacs

Moltes gràcies als 4 centres que ens van explicar l'experiència. Podeu veure les seves presentacions a la pàgina web del programa:

<http://sostenibilitat.paeria.cat/agenda-21/agenda-21/agenda-21-escolar-de-lleida/>

I moltes gràcies al cuiner de l'ESC Països Catalans, que ens va preparar un berenar fantàstic: pa amb tomata i truita d'espinaacs (de l'hort!, és clar).

Darrera sessió:

- Dimarts, 6 de març: Experimentem a partir de l'hort

Curs "Més biodiversitat a l'escola"

Sessió de presentació de diferents propostes per treballar la biodiversitat propera al centre escolar (30 de gener), a l'ESC Camps Elisis.

Es van presentar propostes com: Ecoauditories de biodiversitat, projecte "Adoptem la ciutat", "Apropa't al parc", Itinerari urbà de natura i Retall de natura ("Els altres veïns), activitats sobre biodiversitat del "Hàbitat", i un parell d'experiències realitzades a l'ESC Sant Jordi i a l'ESC La Mitjana.

Tres paisatges de Lleida per situar la biodiversitat
Escola Sant Jordi

Properes sessions:

- Dilluns, 13 de febrer: Atracció de fauna a l'escola, amb Joan Ramon Cueto, biòleg del Centre d'Educació Ambiental Can Coll, del Parc de Collserola. Sessió oberta a tothom que hi estigui interessat/da.
- Dilluns, 27 de febrer

Curs "Els residus a l'aula"

Sessió "Passem a l'acció! Què podem fer amb els residus?" (17 de gener) a l'ESC La Mitjana.

A la sessió s'han vist algunes propostes d'accions que es poden dur a terme, tant en la prevenció (reducció, reutilització) com en la gestió (recollida selectiva i reciclatge) i la importància de la comunicació/sensibilització ambiental com a suport a les accions desenvolupades, i com a eina pedagògica en sí mateixa. A més, l'EASD Ondara de Tàrraga ha presentat els resultats del taller d'ecodisseny que va realitzar amb l'artista Curro Claret.

Accions per a la prevenció de residus

Darrera sessió:

- Dimarts, 7 de febrer: Recull de recursos

Taller “Aprenem a compostar”

Segona sessió del taller (24 de gener) a l'ESC Parc de l'Aigua.

El Col·legi Claver ens va presentar la seva experiència reeixida en el compostatge i els centres participants en el taller van compartir dubtes i noves propostes.

Darrera sessió:

- Dimarts, 17 d'abril

Recordeu que podeu consultar els materials (presentacions de les sessions i altres informacions) de les diferents propostes de formació a la pàgina web del programa:

<http://sostenibilitat.paeria.cat/agenda-21/agenda-21/agenda-21-escolar-de-lleida/>
entrant a l'apartat de formació i triant el curs que us interessi.

... I NOVES PROPOSTES!

Us avancem noves propostes per als mesos de març i abril, de les que rebreu informació detallada.

A l'entorn del Riu Segre

Presentació del web del Riu Segre

Dia: Dijous, 15 de març
Horari: De 17,30 a 19,30h
Lloc: Centre d'Interpretació de La Mitjana – Parc de la Mitjana

Jornada de Formació del Projecte Rius

Jornada de capacitació adreçada a professorat d'infantil, primària i secundària:

- Introducció a la metodologia del Projecte Rius i a diversos conceptes clau d'ecologia fluvial.
- Sessió pràctica de camp, demostrativa de la metodologia d'inspecció de rius. En el punt de mostreig, amb ajuda de la fitxa de camp, se seguiran les tres fases de treball de la inspecció de rius: anàlisi de la qualitat hidromorfològica, anàlisi de la qualitat fisicoquímica i anàlisi de la qualitat biològica.

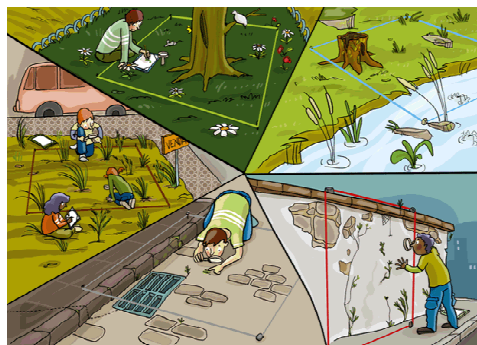
A partir de les dades obtingudes es podrà valorar l'estat de salut del tram fluvial. També es parlarà de les possibilitats d'acció en els diferents cicles educatius.

Dia: Dissabte, 17 de març
Horari: De 10 a 13h
Lloc: Centre d'Interpretació de La Mitjana – Parc de la Mitjana
Inscripcions: **Del 6 al 20 de febrer**, a través de la web: <http://xtec.cat/crp-segria/>

La guia "Hàbitat", un recurs per a l'educació ambiental

Dia: Dimarts, 24 d'abril
Horari: De 17,30 a 19,30h
Lloc: Centre d'Interpretació de La Mitjana – Parc de la Mitjana

Més informació: <http://xesc.cat/habitat/>

PER UNES FESTES MÉS SOSTENIBLES... SERVEI DE PRÉSTEC DE GOTS REUTILITZABLES!

Celebreu el Carnestoltes? Feu una festa per Sant Jordi? Un sopar de final de curs?

Us oferim un servei de préstec de gots reutilitzables (de plàstic dur). Només cal que ens digueu quants en necessiteu i quin dia. Des de l'Agenda 21 Escolar us els farem arribar a l'escola. Vosaltres només els heu d'utilitzar, i després retornar-los-els un cop nets.

L'ESC Països Catalans ens va sol·licitar aquests gots per a la festa de Nadal i després de la bona experiència, ho obrim a totes les escoles que participeu a l'Agenda 21 Escolar. Ja ho sabeu, utilitza'm molts cops i estalviarem molts gots!

EN XARXA AMB LA XESC

REPRESENTANTS DE LLEIDA A LA TROBADA ESTATAL DE LA CONFINT A VITÒRIA

Un total de 36 joves de Catalunya, representants d'uns 300 centres educatius de secundària de la Xarxa d'Escoles per a la Sostenibilitat de Catalunya (XESC), han participat a la conferència estatal "Els joves tenim cura del planeta". La trobada ha tingut lloc a Vitòria-Gasteiz, Capital Verda Europea 2012, els dies 26 i 27 de gener.

101 delegats i delegades de cinc comunitats autònomes (Catalunya, Canàries, Galícia, Madrid i País Basc) van exposar a Vitòria-Gasteiz les seves experiències i van compartir les responsabilitats de la Carta Internacional de Responsabilitats, acordada a la Conferència Internacional de Brasil al 2010. També van reflexionar sobre les múltiples relacions que es donen entre el centre escolar i el territori i van preparar una sèrie de comunicacions per donar a conèixer les seves conclusions.

Entre tots van acordar impulsar dues responsabilitats: la 7 - Fomentar el consum adequat i la política de les 5 R (reflexionar, rebutjar, reduir, reutilitzar i reciclar) mitjançant la publicitat informativa, adoptar-lo en la vida diària, i constituir així societats i estils de vida sostenibles. I la 9 - Implementar perspectives i valors

ambientals, a fi de millorar el punt de vista de la gent, per estimular amb això una ciutadania activa.

El següent pas serà la Conferència Europa, que es celebrarà a Brussel·les a mitjans de maig. Per això els joves, sota la premissa metodològica “jove escull a jove”, van seleccionar als delegats i delegades que els representaran.

Podeu veure el la crònica de la Conferència Estatal a: <http://confint-esp.blogspot.com/>

Aquí hi trobareu també fotos, el resultat dels diferents tallers realitzats (manifest, premsa, cartells, murals,...), el treball dels professors,... i les aportacions personals d'algunes/es dels delegats, explicant la seva experiència:

“Me fui con la mochila cargada de expectativas e ilusión, y regreso con la mochila llena de esperanzam direcciones de correo y ganas de volver”, diu Óscar Escolano de l'Institut Montserrat de Barcelona.

Els **representants de Lleida** a Vitòria, seleccionats a la fase de Catalunya, han estat: Oriol Jové, de l'Institut Guindàvols, i Ariadna Sánchez, de l'Institut Maria Rúbies.

Entre els professors/es acompanyants hi ha participat la Lourdes Codina, de l'Institut Guindàvols

NOTÍCIES DE LLEIDA

L'ASSOCIACIÓ “DOWN LLEIDA” GUANYA EL CONCURS DE VÍDEO “EM SENTO FRI”

L'associació “Down Lleida” ha guanyat el concurs de vídeo de la campanya divulgativa de la recollida selectiva “Em sento FRI (Fidels al reciclatge il·limitat). Cada dia en marxa per la recollida selectiva”.

Al web de la campanya www.emsentofri.cat podeu veure els vídeos finalistes i el guanyador.

La recollida selectiva a Lleida augmenta un 5,2% el 2011

En el marc de la cloenda de la campanya, la primera tinent d'alcalde, Marta Camps, acompanyada del regidor de Medi Ambient, Josep Barberà, ha presentat el balanç de recollida de residus a Lleida durant el 2011. La recollida selectiva a la ciutat és de gairebé el 26%, amb un augment del 5,2% respecte l'any 2010. Així, la producció de residus per habitant s'estabilitza en 1,15 kg per habitant i dia.

Cal destacar que en els darrers 4 anys la recollida selectiva ha anat augmentant des del 16,7% fins al 26% actual, i continua la tendència a la disminució del paper, l'estabilització del vidre i l'augment de la matèria orgànica en un 4,37% i dels envasos en un 8,27%.

ESCOLES DE LLEIDA PLANTEN JARDINS PER LA PAU

Les escoles de Lleida han celebrat conjuntament el Dia Escolar de la No Violència i la Pau, plantant flors en els "Jardins per la Pau", en dos dels llocs més emblemàtics de la ciutat, la Seu Vella i els Camps Elisis.

"Jardins per la Pau" ha estat una iniciativa de treball visual i plàstic treballada amb Coordinadora d'ONGDs de Lleida, on els nens i nenes han confeccionat les seves pròpies flors i han format aquests Jardins.

Les escoles de Lleida associades a la UNESCO s'han aplegat a la Seu Vella, on han homenatjat la figura de Pau Casals. En aquest acte s'han projectat diversos audiovisuals i imatges preparades pels alumnes sobre Pau Casals, la seva obra i els valors que ha intentat transmetre a través d'ella. Als Camps Elisis també s'han concentrat un altre grups d'escoles per fer la plantada de flors en el Jardí.

Taller Jardins per la Pau al Col·legi Maristes

"El dilluns 16 i dimarts 17 de gener han vingut a l'escola la Marta i la Laia, membres de la Coordinadora d'ONGDs de Lleida, per fer un taller adreçat als alumnes de 1r i 2n curs de primer cicle de primària. El taller consistia en aprofitar material de rebuig amb l'objectiu de confeccionar una flor que ens servirà de símbol pel dia de la Pau que celebrarem a l'escola.

Vam gaudir molt amb l'activitat i el resultat el podeu comprovar vosaltres mateixos. Gràcies, Marta i Laia"

"Avui, 30 de gener, és el Dia Escolar de la No Violència i la Pau. (...) A les 11 tot l'alumnat i professorat de l'escola ens hem aplegat al pati per celebrar aquesta jornada que, d'una manera ben visible, reclama una resolució dels conflictes dialogada i pacífica. Seguint la proposta de la Coordinadora d'ONGDs i altres Moviments Solidaris de Lleida, hem sembrat un Jardí per la Pau. Fixeu-vos quina flor més plena de Vida i de Pau!

NOTÍCIES DELS CENTRES

Lip dub a l'Escola Enric Farreny

"Tots els membres de l'escola Enric Farreny, per Santa Cecília vam fer un Lip dub i també sortim alguns agents 21.... Aquí teniu l'enllaç:

http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=Ax3If08KLz8

Primera experiència de compostatge a Jesuïtes Lleida Col.legi Claver de Raimat

A finals de desembre del 2011 vam poder acabar el procés de compostatge iniciat el curs anterior i cal dir que l'experiència ha estat satisfactòria.

Hem pogut aconseguir aproximadament uns 80 kg de compost. Tot un èxit!

El grup d'alumnes de sisè de Primària en l'última sessió de treball va realitzar la tasca de cribatge del compost. Es va poder fer gràcies a un garbell fet pels responsables del manteniment de l'escola, el Sr. Moïses i el Sr. Lluís, que ens ajuden moltíssim en les necessitats que comporta l'hort a partir d'una tanca del poliestortiu que havia quedat en desús.

Fent la tria, els alumnes observaven la separació del material. El compost fi quedava separat de les restes més grolleres (fulles i petites branques) que encara no havien acabat el procés de descomposició.

Aquest compost ja l'hem utilitzat per incorporar nutrients a una nova parada en la que hi conrearem patates.

Es va iniciar l'activitat del compostatge al febrer del curs 2011 i es va acabar al desembre. Els materials incorporats han estat: fulles seques, les restes de les verdures i hortalisses de l'hort, deixalles d'enciams i escaroles de la cuina, el marro del cafè del bar, pinassa del sotabosc del col.legi...

Hem d'agrair l'ajuda de nombrosos alumnes que a part del seu treball, han estat constants en algunes hores del pati a participar de l'activitat.

També l'agraïment a l'Agenda 21 escolar de Lleida per facilitar-nos els compostadors i la formació per a hagi estat possible.

Per a saber-ne més... <http://hortdelclaverdos.blogspot.com/>

Damià Badia Serentill, mestre del Col·legi Claver

Activitats a l'Institut Joan Oró

En el bloc de l'Institut Joan Oró trobareu informació ben actualitzada de les accions que estan realitzant dins el Projecte Agenda 21:

<http://blocs.xtec.cat/iesjoanoroagenda21/>

Us en presentem algunes:

Enquesta sobre el reciclatge: tenim feina!

Fa unes setmanes vam passar una enquesta a l'alumnat d'ESO del nostre institut per veure quin compromís tenien amb el reciclatge. Els resultats van ser els següents:

Contesten l'enquesta 141 alumnes de 1r a 4t d'ESO. D'aquests, el 75% dels alumnes ja reciclen alguna deixalla. El 83% es comprometen a reciclar algun altre material de rebuig al centre o a casa. El 53% ja reciclen la roba. El 46%, paper, cartró i matèria orgànica. El 42% , plàstic. El 40% , piles. El 37%, vidre. El 32%, tetrabriks. El 30%, llaunes.

Com podem observar, les xifres podrien ser molt més bones. Per aquest motiu haurem de seguir treballant per difondre la conscienciació vers el reciclatge com a eina per aconseguir un món més sostenible.

Èxit de la campanya de reciclatge d'oli

Poc després d'iniciar la campanya de reciclatge d'oli ja hem aconseguit omplir el primer contenidor amb oli usat, tal com demostren les imatges. No cal dir que us seguim animant a participar en aquesta campanya dipositant el vostre oli usat al contenidor de l'entrada de l'institut

Recordeu que heu de dur l'oli usat en una ampolla de plàstic (o similar, tipus ampolla d'aigua), ben tancada i deixar-la dins al contenidor amb el coll amunt. Des de l'agenda21 us podem facilitar un embut que us ajudarà a posar l'oli dins l'ampolla; només cal que ens el demaneu. Gràcies per la vostra col·laboració!

La campanya va començar el dilluns 19 de desembre, quan dues monitores del Camp d'Aprenentatge del Bages van impartir un curs per fer sabó a partir d'oli usat prèviament a la cuina. L'experiència va ser un èxit tant per la implicació de l'alumnat com pel sabó aconseguit. Aquí teniu una imatge de 3r d'ESO B en ple taller.

Cada gota compta

Dins l'assignatura de reforç de matemàtiques de 1r d'ESO, han vinculat el treball dels "nombres" amb l'estalvi d'aigua. L'objectiu final, a banda d'aprendre matemàtiques, és conscienciar l'alumnat de la necessitat de fer un ús adequat d'un bé escàs com l'aigua.

Aquí teniu el document del treball que s'està desenvolupant (tingueu present que encara no han acabat l'activitat):

<http://blocs.xtec.cat/iesjoanoragenda21/files/2012/01/Cada-gota-compta3.doc>

L'hort filosòfic del Joan Oró

Aquí teniu l'enllaç de l'hort filosòfic vinculat a l'assignatura optativa de 1r d'ESO on podreu consultar les activitats que s'hi desenvolupen:

<http://hortfilosofic.blogspot.com/>

Preparem les festes d'hivern des del reciclatge

Amb l'objectiu de mostrar a l'alumnat les múltiples possibilitats de reutilització de materials desfasats, a l'assignatura de plàstica han treballat la creació d'arbres de Nadal a partir de revistes antigues.

Aquí us deixem una mostra dels avets sostenibles aconseguits:

Comitè Ambiental al Col·legi Lestonnac

"Els alumnes del Comitè Ambiental de primària ens vam reunir el dimarts 17 de gener, amb motiu de la posada en comú de les mesures correctives del nostre decàleg d'Escola Verda. Entre tots vam fer el buidatge i llistat de les propostes que han sorgit dins de cada aula. Properament ens tornarem a reunir per tal de decidir quines escollim entre tots".

Espais blog Lestonnac: <http://batibulldactivitats.blogspot.com/>

L'Escola La Mitjana continua investigant La Mitjana

L'Escola La Mitjana aprofita el parc per fer el treball de descoberta del medi, els canvis de les estacions,... Ara l'hivern!:

“El dimecres dia 18 de gener els nens/es de la classe de les granotes junt amb els de les sargantanes (P3) vam anar d'excursió a la Mitjana. Volíem veure com estaria l'àlber a l'hivern i ens vam quedar sorpresos: li havien caigut totes les fulles!!!

També vam gaudir molt arreplegant fulles i branquetes del terra, marcant l'escorça de l'arbre en un full i observant el terra amb les lupes. Gairebé ni ens vam adonar que feia molt fred!!!”

I també hi van anar els barrufets i els trens (P4) i els ciclistes i els conills (P5). Els nens i nenes de P5, abans d'anar-hi, s'han preguntat com estarà la Mitjana i el vern (l'arbre que ells segueixen) a l'hivern, i han fet les seves hipòtesis:

A l'escola, el mural interactiu de l'entorn i el seguiment dels arbres i arbustos del Parc:

L'exposició “R+R+R” als centres de Lleida

Un nombre important de centres de Lleida heu visitat i aprofitat l'exposició “R+R+R” per fer un treball sobre els residus: ESC Príncep de Viana, ESC Pràctiques II, ESC Francesco Tonucci, ESC Pràctiques I, COL Sagrada Família, INS Màrius Torres, ESC La Mitjana, COL Lestonnac, ESC Països Catalans, INS Manuel de Montsuar, ESC Balàfia, COL Maristes, COL Mirasan, ESC Joan Maragall, COL Santa Anna i ESC Sant Jordi.

En els webs i blocs dels centres podeu trobar informació i imatges interessants, tant de les visites a l'exposició com del treball anterior i posterior als centres. Aquí en teniu algunes imatges:

“Nosaltres també hem reutilitzat diversos materials per fer joguines”. *ESC La Mitjana*

“Els alumnes de 3r d'ESO hem visitat l'exposició i hem conegut una altra manera de fer i mirar l'art per part d'artistes moderns. De vegades hem vist obres difícils d'entendre, ens ha sobtat el qualificatiu d'obra d'art". El cert, però, és que a ningú no l'ha deixat indiferent".
INS Manuel de Montsuar

CM: TREBALLEM 'LA PANERA' ALS TALLERS DE PLÀSTICA

Els alumnes de C.M. També hem anat a veure, al Centre d' Art Contemporani La Panera, l'exposició “R + R + R”. Després, als tallers de plàstica i al voltant de l'exposició, hem treballat la reutilització de diversos materials, confeccionant uns instruments musicals i uns animals extingits personalitzats.

ESC Pràctiques I

“EL RECICLATGE A L'ESCOLA” – COL·LEGI SAGRADA FAMÍLIA

El Col·legi Sagrada Família ha emmarcat la visita en el seu treball “El reciclatge a l'escola”: <http://www.xtec.es/col-sagradafamilia-lleida/primaria/elreciclatgealescola.html>

Exposició R+R+R

“Els alumnes de 1r, 2n i 3r varem visitar l'exposició R+R+R, a la Panera. Ens van ensenyar diverses obres d'art contemporani fetes reutilitzant diversos materials i respectuoses vers el medi ambient. Formularem tot de preguntes interessant, vam veure pintures, escultures, filmacions,... Molt divertit i entretingut!

A més hem participat en el concurs del museu on s'havia de muntar un cub de paper, decorar-lo i escriure-hi què podem fer per reduir, reutilitzar i reciclar que encara no es fa. D'altra banda, els alumnes de l'escola també ho posem en pràctica, reutilitzant ampolles de plàstic per a tornar-hi a posar aigua, suc o llet i portant els nostres esmorzars en carmanyoles en comptes d'embolcar-los amb paper o plàstic. Tu també pots fer-ho! “

Primer d'Educació Primària

Visita a la deixalleria mòbil

“La classe de 4t A va visitar la deixalleria mòbil situada davant de l’Auditori Enric Granados. Allà hi varem portar tot de materials que ja no fem servir a l’escola, tòners, olis, piles, fluorescents, joguines de plàstic fetes malbé, aparells electrònics i elèctrics...”

Fou molt interessant ja que ens van explicar breument on porten totes aquestes deixalles i que se’n fa d’elles. Animem a tots a utilitzar aquestes deixalleries per a contribuir a la conservació del nostre medi ambient! “

Instruments musicals

“A l’ assignatura de música reutilitzem objectes diversos per a transformar-los en instruments: ampolles, olles, cassoles, caixes de cartró, tubs de plàstic, estris de cuina, papers, ... Així descobrim i gaudim de nous sons. És molt divertit!”

Els alumnes de 6è d’ EP van fer una fantàstica demostració al Festival de Nadal, el 20 de desembre a l’Auditori Enric Granados, fou una experiència inoblidable!”

Nadal R+R+R

“A les aules els nostres alumnes també porten a la pràctica l’esperit R+R+R! A Infantil fem ús de la carmanyola per a portar fruita, galetes, entrepans... No utilitzem ni bosses de plàstic ni paper d’alumini, així no generem tantes deixalles. I decorem les aules amb garlandes fetes de papers de revistes i diaris! Han quedat molt boniques!”

A 1r de primària decorem l’arbre de Nadal amb campanetes fetes amb càpsules buides de cafè. Al Cicle Superior hem fet un arbre de Nadal reutilitzant ampolles de plàstic i a dins de cada una d’elles hi ha escrit un desig per l’any vinent.

“Per Nadal... Un regal molt especial”

A l’EBM Secà cada nen/a ha portat a casa un potet d’olives aromatitzades per contribuir a la taula de Nadal.

Això sí, les olives, de la collita de l’olivera de l’escola, que ha enguany ha sigut bona.

Per Nadal... Un regal molt especial!!!

Aquest curs, l’olivera de l’escola ha fet una bona collita. Dia rere dia hem observat com s’anaven engruixant les olives. Els infants les regaven i el nostre espontaneïllor vigilava que no se les mengessin els porquers.

...i la resta la vam posar amb aigua, sal i herbes aromàtiques per tal de poder-les menjar. Les hem tastat i han quedat boníssimes!

Quan per fi, han estat prou madures els nens i nenes de pa’ les han collit. Les mestres les fèiem caure i els infants les recollien de la borrasa i les posaven dins dels cabsos. Va ser molt entretingut i vam trigar alguns dies en acabar la feina.

Cada infant, ha omplert un potet per endur-se’l a casa. Les Mestres l’hem vestit de Nadal i ens ha servit com a obsequi nadalenc a les famílies.

De la collita en vam treure un gran profit! Una part la vam destinar als calaixos de manipulació...

US CONVIDEM...

... al mercat “De l’hort a taula”

Les properes edicions del mercat són els propers diumenges 5 de febrer i 4 de març, de 9 a 14h.

Com sempre, a la plaça Sant Joan, aquest mercat de proximitat, on hi podreu trobar són vi i licors, melmelades, bolets i conserves, oli, formatges i altres derivats làctics, fruita i verdura, carn i embotits i mels i plantes aromàtiques.

... a les Ecoactivitats

Taller “Ens preparem per fer un hort ecològic!”

Taller per aprendre els criteris i les tècniques necessàries per a poder cultivar les teves pròpies hortalisses sense utilitzar productes químics. A càrrec de Núria Galindo, enginyera agrònoma.

Dia: Dissabte, 18 de febrer (de 9 a 13h).

El preu de l’activitat és de 10 € i cal inscripció prèvia.

Curs “Rastres de la fauna vertebrada”

El curs consistirà en una sessió teòrica per aprendre les claus per poder identificar els diferents tipus de rastres. A més, el dissabte i el diumenge es faran sortides a camp per posar en pràctica els coneixements adquirits durant la sessió teòrica. A càrrec de Benjamin Sanz, naturalista expert

Dies: Divendres, 24 de febrer (de 18 a 20h); dissabte, 25 (de 9 a 19h) i diumenge 26 (de 9 a 13h).

El preu de l’activitat és de 30 € i cal inscripció prèvia.

Taller “Preparem el nostre planter!”

Taller per aprendre a preparar la teva taula de planter, conèixer el calendari de sèmbrs, així com els materials i les condicions necessàries per poder cultivar les teves pròpies hortalisses. A càrrec d’Astrid Ballesta, professora titular de l’Escola Tècnica Superior d’Enginyeria Agrària de la Universitat de Lleida

Dia: Dissabte, 3 de març (de 9 a 13h).

El preu de l’activitat és de 10 € i cal inscripció prèvia.

Ecodescoberta “On van a parar les meves deixalles?”

Visita guiada a l’abocador Comarcal del Segrià i planta de compostatge a Montoliu, i visita a l’abocador clausurat de Serrallarga.
Activitat adreçada a tots els públics. Activitat gratuïta (el desplaçament es farà amb autocar també gratuït), cal inscripció prèvia.

Dia: Diumenge, 4 de març (d’11 a 13,00h).

Les inscripcions a totes les activitats s'han de fer a través del web <http://sostenibilitat.paeria.cat>, on també podreu deixar les vostres dades per rebre informació.

Més informació: Regidoria de Medi Ambient i Horta, tel. 973 700 455, a/e: infosostenible@paeria.cat. Places limitades!

... a “Lleida i el canvi climàtic”

La conferència “Progrés i canvi climàtic. Com es fa compatible?” ens aproparà al coneixement de l'estat de la lluita contra el canvi climàtic a nivell internacional, quines oportunitats i reptes suposa la situació actual i què podem fer al respecte a nivell de Lleida, en especial, des de les entitats.

A càrrec d'Arnau Queralt, Director del Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible de Catalunya (CADS) i President del Col·legi d'Ambientòlegs de Catalunya (COAMB).

Data: Dimarts, 21 de febrer
Hora: 19,30h
Lloc: Saló de Plens del Palau de la Paeria.

...a “Jugant amb les finances... ètiques” – Taller de formació

“Ethica” és un joc de taula, de rols i simulacions, dissenyat per promoure i estimular el debat i l'aprenentatge sobre les finances ètiques amb grups de joves i adults a partir dels 15 anys. S'hi pot jugar amb un grup de 6 a 27 jugadors i cada sessió dura entre 1 i 3 hores.

Els tallers de formació, organitzats per Barcelona, una cooperativa d'educació i comunicació per la sostenibilitat sense ànim de lucre i co-creadora d'Ethica, estan dirigits a totes aquelles persones, agents de canvi i educadors interessats en explorar el paper dels diners en el desenvolupament d'un món més just i més sostenible. Els participants podran aprendre a utilitzar aquesta nova eina lúdica, pedagògica e innovadora i acreditar-se per a organitzar les seves pròpies sessions del joc.

Activitat de pagament: 65 € per professors de secundària (inclou una caixa del joc i l'acreditació com a facilitador d'Ethica); 100 € per professors d'un mateix centre (inclou una caixa del joc i dues acreditacions).

Taller de formació a Lleida:

Dia: Dijous, 8 de març
Horari: De 16 a 21h
Lloc: Centre d'Interpretació del Parc de la Mitjana

Més informació e inscripcions en <http://ethica.co/ca/formació>

... al taller + concert de l'Orquestra Reciclofònica

La Reciclofònica és un grup poc convencional. Un pal de fregar que s'ha convertit en violí, el tub d'un submarinista transformat en flauta dolça, una guitarra elèctrica feta amb una paella, la galleda que ara sona com un bombo, un orgue de birres... Amb l'Orquestra Reciclofònica, el reciclatge, la música i la tecnologia es fusionen per donar lloc als concerts més espectaculars, diferents i interactius.

Dia: Dissabte, 17 de març

Horaris:

Tallers previs als concerts: Construeix un instrument (a partir de 6 anys): 17h i 18h.

Concert participatiu (a partir de 3 anys): 18,30h i 19,30h.

Lloc: Auditori Enric Granados, sala 2. Preus: 6€ /8€

Més informació, reserva d'entrades i inscripció per als tallers:

<http://www.orfeolleidata.cat/ca/noticies/vine-a-veure-lorquestra-reciclofonica>

... a la nova edició de X(p)rimenta

X(p)rimenta 2012 s'adreça a alumnes i professors de primària, secundària i cicles formatius que vulguin fer experiments científics interessants i que els filmin en vídeo. Els vídeos han de ser d'una durada de 3 minuts com a màxim, i han d'il·lustrar algun principi científic i tecnològic de forma clara, senzilla i amb rigor científic. Es concediran diversos premis i els millors vídeos s'incorporaran a la base de dades d'experiments científics de Recerca en Acció.

El termini per inscriure's acaba el 30 de març de 2012.

Més informació: http://www.recercaenaccio.cat/agaur_reac/AppJava/ca/index.jsp

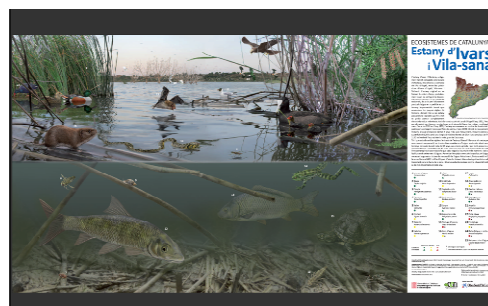
TRIA I REMENA...

Pòsters sobre ecosistemes aquàtics

Col·lecció de pòsters sobre ecosistemes aquàtics elaborada per l'Associació per a la Conservació dels Ecosistemes Naturals (CEN), amb la col·laboració del Departament de Territori i Sostenibilitat i el suport d'Obra Social de "La Caixa".

A cada pòster hi ha una imatge principal sobre un ecosistema, amb les espècies de flora i fauna característiques. El lateral del pòster incorpora una explicació sobre la imatge i una llegenda amb el nom de les espècies destacades, el grau d'abundància i si es tracta d'una espècie autòctona o introduïda.

La col·lecció estarà formada per 9 pòsters sobre ecosistemes representatius de Catalunya (dels quals 4 ja estan disponibles en línia) i un pòster sobre els macroinvertebrats aquàtics bioindicadors.

Per descarregar els pòsters:

http://www20.gencat.cat/portal/site/mediambient/menuitem.1f64984433a93acf3e9ca c3bb0c0e1a0/?vgnextoid=d0c0ae520d597210VgnVCM1000008d0c1e0aRCRD&vg nextchannel=d0c0ae520d597210VgnVCM1000008d0c1e0aRCRD&vgnextfmt=detal l&contentid=426a882cf808e210VgnVCM1000008d0c1e0aRCRD&newLang=ca_ES

O la via d'accés: Gencat – Departament de Territori i Sostenibilitat – Àmbits d'actuació – Educació i sostenibilitat – Educació per la sostenibilitat – Suport educatiu – Recursos educatius – Medi natural - Pòsters

“La ciència a l'escola”

“La ciència a l'escola” és un web europeu on trobareu una gran quantitat d'articles, experiències, recursos i idees per treballar les ciències. Tot i que la majoria de textos estan en anglès, voluntaris d'arreu d'Europa tradueixen constantment el seu contingut. Us animeu a tafanejar-hi?

<http://www.scienceinschool.org/>

PER PENSAR... I ACTUAR

- “Els aliments ecològics són més nutritius”

Entrevista amb María Dolores Raigón, catedràtica de l'Escola Tècnica Superior Agronòmica i de Medi Natural de la Universidad Politècnica de València, que porta més d'una dècada estudiant les diferències nutricionals entre els aliments ecològics i els de producció convencional.

http://www.sostenible.cat/sostenible/web/noticies/sos_noticies_web.php?cod_idiom a=1&seccio=4&num_noticia=439551

Agenda 21 Escolar de Lleida

Ajuntament de Lleida

c/ Tallada, 32, 2ª planta. 25002 Lleida

Tel. 973 700 455 Fax. 973 700 459

A/e: agenda21escolar@paeria.cat

Web: <http://sostenibilitat.paeria.cat/agenda-21/agenda-21-escolar-de-lleida/>